

Vi nycklar hästhov i olika floror

- Mossberg – Stenberg: Svensk Fältflora
- Den översatta finska ”Retkeilykasvio”
- Krok-Almquist, Svensk Flora, upplagan från 2012
- Äldre Krok-Almquist, från och med familjen
- C.A.M. Lindman, Svensk Fanerogamflora, från familjen

Tidigt på våren kommer alltså de blombärande, stjälkarna, som bara har rödbruna fjäll-liknande blad. Senare på sommaren kommer stora gröna blad, men då ser man inga blommor.

613. HÄSTHOV, TUSSILAGO FARFARA L.

Inga gröna blad vid blomningen (i södra Sverige)

Många små blommor i en korg.
Ståndarknapparna förenade till ett rör!

Vi börjar med Svensk Fältflora:

HUVUDNYCKEL	
→ Växter utan gröna blad eller stjälkar vid blomningen	Nyckel I
Växter som bildar groddknoppar eller knopplika skott	Nyckel II
Växter i eller på vatten	Nyckel III
Träd och buskar. Vedväxter	Nyckel IV
Blommor med foder och fribladig krona	Nyckel V
Blommor med foder och sambladig krona	Nyckel VI
Blommor 3-taliga. Blad parallelnerviga	Nyckel VII
Växter utan eller med enkelt, hinnartat, grön- eller brunaktigt hylle	Nyckel VIII
Växter med sporer. Kärlkryptogamer	Nyckel IX

Alltså direkt till hästhov!

Nyckel I: Växter utan gröna blad eller stjälkar vid blomningen	
1. Klängande, blad- och rotlösa örter med små blommor i huvuden	nässelsnära 228
→ 1. Ej klängande	2
→ 2. Grenar med små, barrlika sidogrenar som påminner om blad. Blad reducerade	sparris 68
→ 2. Grenar utan barrlika sidogrenar	3
→ 3. Stjälkar av korta tandade ledstycken. Vårskott bruna med sporax upptill. Grenar kransställda eller saknas	fräken 32
→ 3. Annorlunda	4
→ 4. Stjälkar och blad trinda med basala, brunaktiga slidor och vit mörk. Blomsamlingar upptill, kvast- eller huvudlika, sidoställda, ofta med långa stötblad	tågväxter 72f
→ 4. Stjälkar utan mörk och utan basala slidor	5
→ 5. Stjälk och blad saknas. Höstblommande, bleklila, med mycket lång pip och långa kalkblad	tidlösa 52
→ 5. Med stjälk och blad	6
→ 6. Stjälk saftig och köttig, ledad, utan synliga blad och med mycket oansenliga blommor	saltört 204
→ 6. Stjälk ej ledad. Blad fjälllika, strödda	7
→ 7. Blommor i korgar, med holkfjäll. Vårblommande, men utvecklar sommarblad	8
→ 7. Blommor ej samlade i korgar, utvecklar inte gröna sommarblad	9
→ 8. Korg ensam med gyllengula blommor	hästhov 272
→ 8. Korgsamlingar med vita eller rosa blommor	stråp 272
→ 9. Blommor regelbundna med halmgula, fria kronblad, 8 eller 10 ståndare. Blomställning nickande under blomningen	tallört 214
→ 9. Blommor zygomorfa, 4 eller 1 ståndare	10
→ 10. Fruktämne undersittande. 6 fria, differentierade kalkblad. Sporre saknas eller uppåtriktad	skogsfru 56
→ 10. Fruktämne översittande. 4 ståndare, 2 längre och 2 kortare. Blommor 2-läppiga	näsrot 58
→ 10. Fruktämne översittande. 4 ståndare, 2 längre och 2 kortare. Blommor 2-läppiga	korallrot 62
→ 11. Stjälk lutande med ensidig blomklase av rosa blommor. Vårblommande	vätters 252
→ 11. Stjälk upprätt, med allsidig, axlik blomsamling. Sommarblommande	timjansnyltrot 25
→ 11. Stjälk upprätt, med allsidig, axlik blomsamling. Sommarblommande	tistelsnyltrot 252

Ej det inramade!

Om vi vet att hästhov
är en korgblommig
växt:

Nyckel XII: Korgblommiga

1. Korgar med enbart 5-tandade, tunglika blommor. Med mjölksaft.....	2
1. Korgar med rörliga diskblommor. Utan mjölksaft	17
2. Stjälk utan eller med få, små, fjälllika blad. Blommor gula.....	3
2. Stjälk bladig. Blommor gula, rödvioletta eller blå	7
3. Frukt med fjäderpensel.....	4
3. Frukt med hårpensel.....	5
4. Frukt med smalt penselskaft	<i>Hypochaeris</i> 278
4. Frukt utan penselskaft	sommar- och
.....	höstfibbia 278

5. Hårpensel smutsgrå. Med utlöpare.....	gråfibbia 284
5. Hårpensel vit. Utan utlöpare.....	6
6. Blomstjälk ihålig, med korg, utgår från bladrossett.....	maskrosor 282
6. Blomstjälk med 8–20 korgar i klase, utgår från bladrossett	klasefibbia 282
7. Frukt utan pensel.....	8
7. Frukt med hår- eller fjäderpensel.....	9
8. Korgar stora, nästan oskaftade med blå blommor.....	cikorja 278
8. Korgar mindre, skaftade med gula blommor	harkål 280
9. Frukt med hårpensel.....	10
9. Frukt med fjäderpensel. Blommor gula	16
10. Blommor blå.....	11
10. Blommor gula eller röda.....	12
11. Frukt med smalt penselskaft. Kala arter	sand- och
.....	silvsallat 282
11. Frukt utan penselskaft. Glandelhårig art	torta 280
12. Frukt med penselskaft. Blad parflikiga	13
12. Frukt utan penselskaft.....	14
13. Blad undertill med taggig mittnerv. Holkfjäll i flera rader	taggsallat 282
13. Blad med slät mittnerv. Holkfjäll i 2 rader.....	skogssallat 280
14. Holkfjäll i 2 rader, de inre jämnlånga, de yttre kortare och ofta oliklånga	<i>Crepis</i> 282
14. Holkfjäll oliklånga, tegellagda.....	15
15. Blad med vasst tandade kanter. Hårpensel rent vit.....	molkar 280
15. Blad utan vasst tandade kanter. Hårpensel smutsigt grågul	<i>Pilosella,</i>
.....	<i>Hieracium</i> 284
16. Frukt med långt penselskaft. Blad smala, parallelnerviga	ängshaverrot 280
16. Frukt utan penselskaft. Blad avlånga, bågnerviga	svinrot 280
17. Korgar med enbart rör- eller trattlika blommor.....	18
17. Korgar med rör- eller trattlika diskblommor och tunglika, ofta 3-tandade strålblommor	35
18. Blommor med 5 tydligt spetsigaflikar. Holkfjäll med uddspets, taggar eller fransar.....	19
18. Blommor med 5 korta och/eller trubbiga flikar. Holkfjäll utan uddspets, taggar eller fransar	25
19. Holkfjäll med 1 eller flera taggar.....	20
19. Holkfjäll utan taggar	23
20. Holkfjäll med hel kant och uddspets eller uddtagg.....	21
20. Holkfjäll med uddspets och flera sidotaggar.....	spåtistel 272
21. Holkfjäll långt krokspetsade. Blad stora. Stjälk utan vingkanter.....	kardborrar 274
21. Holkfjäll med rak uddspets. Blad smalare. Stjälk oftast vingkantad.....	22
22. Frukt med fjäderpensel	<i>Cirsium</i> 276
22. Frukt med hårpensel	krus-, nick- och
.....	ulltistel 274

23. Holfjäll med fransiga bihang upptill	klintar 278
23. Holfjäll utan fransiga bihang.....	24
24. Blad parflikiga, kala. Frukt med gråvit hårpensel	ängsskära 274
24. Blad hela, glest tandade, under filthåriga. Frukt med kort fjäderpensel	fjällskära 274
25. Korgar enkönade. Hankorgar upptill. Honkorgar nertill med 1–2 blommor	malörts-ambrosia 264
25. Korgar med samkönade blommor.....	26
26. Blad motsatta	27
26. Alla blad strödda eller i basal rosett	28
27. Blad handflikiga. Blommor ljusröda. Frukt med vit hårpensel	hampflokel 258
27. Blad flikade eller tandade. Blommor gula. Frukt med hullingförsedda borst	skärör 262
28. Frukt med hår- eller fjäderpensel	29
28. Frukt utan hår- eller fjäderpensel	33
29. Korgar med 1 rad jämnhöga holfjäll och korta yttre holfjäll	korsörter, stånds 270
29. Korgar med 2 eller flera rader holfjäll	30
30. Blommande stjälar utvecklas före de stora, breda rosettbladen	skräp 272
30. Blad och blommor samman. Blad helbräddade och smala	31
31. Små gråvithåriga korgar i huvudlika samlingar. Holfjäll i 2 otydliga rader	ullört 260
31. Holfjäll i flera, tegellagda rader	32
32. Korgar samlade i ax eller huvuden	noppor 260
32. Korgar i kvast- eller flocklik samling	kattfötter, hedblomster 262
.....	gullborste 258
33. Korgar samlade i grenade, ofta hängande klasar. Fleråriga arter	gråbo och malörter 268
33. Korgar i upprätta, kvastlika samlingar, sällan enstaka	34
34. Korgar plattade, tätt samlade. Blad parflikiga med grova tänder. Flerårig	renfana 266
34. Korgar kägellika, liksom blomfästet. Blad med trådmala parflikar. Ettårig	gatkamomill 266
.....	
35. Blomstjälk utan blad eller med bleka, fjälllika blad	36
35. Blomstjälk med vanliga blad	38
36. Blad i rosett. Stjälk utan fjäll, med endast 1 korg.....	tusensköna 258
36. Stjälk med fjälllika blad.....	37
37. Stjälk med 1 gulblommig korg	hästhov 272
37. Stjälk med flera korgar, blommor ljusröda eller vita	skräp 272
38. Frukt med hårpensel. Utan små agnlika fjäll mellan blommorna	39
38. Frukt utan pensel, men kan ha fjäll, borst eller 1 krage. Ofta med små fjäll mellan blommorna	44
39. Blad motsatta. Korgar stora och gula	Arnica 268
39. Blad strödda.....	40

Ej det inramade eller fortsättningen på nyckel XII.

Om familjen korgblommiga resp. hästhov

KORGBLOMMIGA *Asteraceae* Örter, ibland med mjölksaft. Blad oftast strödda, utan stipler. Blommor samlade i korgar som omges av en–flera rader holkfjäll. Blomfäste platt, rundat eller konkavt, ibland med fjällika små stöblad. Blommans foder ombildas i frukt ofta till en pappus, i regel utformad som en hår- eller fjäderpensel, ibland som småfjäll eller tänder, någon gång som en ring. Krona rör–trattlik eller tunglik. Strål- och tungblommor med 3- eller 5-tandad spets. 5 ståndare, knapparna hopväxta runt stiftet. 1 stift med 2-flikigt märke. Frukt nötlik.

Hästhov *Tussilago farfara* 5–20 cm. Mars–maj. Vanlig på frisk–fuktig, näringsrik mull, sand eller lera. Vägskärningar, –kanter, grustag, ruderatmark, källdrag, stränder, videsnår. Flerårig med långa, greniga jordstammar. Stjälk utvecklas tidigt, spindelvävshårig, med brunrödaktiga stjälkblad. Korg ensam, med holkfjäll i 2 rader, **honliga strålblommor och hanliga diskblommor**. Stjälken förlängs efter blomningen. Korgar efter blomningen först hängande, senare upprätta. Frukt 5-kantig, med vit hårpensel. Efter blomningen utvecklas njurformade, långskaftade rosettblad som står kvar över sommaren, 10–20 cm breda, grovt och glest tandade, med vitt filthårig undersida.

Och så från Retkeilykasvio, huvudnyckeln

1	Vedartade (träd, buske, ris el ranka)	nyckel A
1	Örtlik	2
2(1)	Vattenväxt med endast undervattens- och el flytblad	nyckel B
2	Land- el vattenväxt vars stjälk och blad är tydligt ovanför ytan	3
→ 3(2)	Bladlös el under blomningen bladlös ört el blad fjällika, ej gröna	nyckel C
3	Ört med gröna blad	4
4(3)	Alla blad i basrosett (i stjälk och stängel kan finnas små fjällika blad el i blomställningen stödblåd) el utgår från jordstam; ibl endast 1 blad	5
4	På stjälken åtminstone ett ganska stort grönt blad (basrosettblad kan dessutom finnas) el många små fjällika el nållika blad	6
5(4)	Sporväxt; sporgömme på bladens undersida el i särskilda sporblad	nyckel D
5	Blomväxt; i bladrosettens mitt en el flera stänglar	nyckel E
6(4)	Stjälkblad sammansatta el flikiga	7
6	Stjälkblad hela	8
7(6)	Blad fingrade	nyckel F
7	Blad parflikiga, parbladiga el handflikiga	nyckel G
8(6)	Blad i krans	nyckel H
8	Blad motsatta el strödda (korsvis)	9
9(8)	Blad motsatta	10
9	Blad strödda	11
10(9)	Blad tandade	nyckel I
10	Blad helbräddade	nyckel J
11(9)	Blad tandade	nyckel K
11	Blad helbräddade	nyckel L

Och nyckel C:

Nyckel C; Bladlösa eller under blomningen bladlösa örter

	1	Utan rötter, ej klorofyll, snärjer sig på andra växter	<i>Cuscuta</i>
→	1	Rotfast, ej snärjande	2
	2(1)	Lång rörformig blomma, höstblommande, rakt uppstigande ur en jordknöl	<i>Colchicum</i>
→	2.	Tydlig stjälk	3
	3(2)	Stjälk ihålig, färad; vid varje led en tandad slida; spörväxt	<i>Equisetum</i>
→	3.	Växten annorlunda	4
	4(3)	Stjälk grenad, med klorofyll	5
→	4.	Stjälk ogrenad	6
	5(4)	Låg ettårig och köttig havsstrandsväxt	<i>Salicornia</i>
	5.	Hög flerårig växt; i grenarna rikligt med nålliknande smågrenar	<i>Asparagus</i>
	6(4)	Stjälk grön, saknar fjälliga blad	7
→	6.	Stjälk helt eller nästan helt utan klorofyll, små fjälliga blad längs stälken	8
	7(6)	Blommor med tydligt 6-taligt hylle	<i>Juncus</i>
	7.	Blommor i skydd av axfjäll, hylle saknas eller är förtvinat	Cyperaceae
→	8(6)	I stjelktoppen 1 el flera blomkorgar; gröna blad utvecklas senare, i rotstockens grenar	Asteraceae
	8.	Blomställning klase; inga gröna blad utvecklas	9
	9(8)	Blommor regelbundna; klase tydligt hängande	<i>Monotropa</i>
	9.	Blommor zygomorfa	10
	10(9)	Stjälk tjock; klase ensidig	<i>Lathraea</i>
	10.	Klase ej ensidig	11
	11(10)	Växten hårig	<i>Orobanchae</i>
	11.	Växten kal	Orchidaceae

Och så familjen korgblommiga,
Asteraceae

1	Åtminstone en del blad motsatta	2
1	Blad strödda el i rosett	9
2(1)	Blomkorg under 1 cm bredd	3
2	Blomkorg över 1 cm bredd	5a
3(2)	I blomkorgen även tunglika blmr	20. Galinsoga
3	Alla blmr rörblmr	4
4(3)	Korgsamlingen kvastlik; holk cylindrisk	1. Eupatorium
4	Korgsamling klaselik; holk platt el halvklotformig	5
5(4)	I blomkorgen såväl han- som honblmr	17. Iva
5	Blomkorgar enkönade; honkorgar i små samlingar i bladveckan på hankorgsklasarnas undersida	8. Ambrosia
5a (2)	Blad 2 el 3 ggr pardelade, flikar jämbreda	45. Cosmos
5a	Blad annorlunda	6
6(2)	Blomkorg 1-3 cm bred; yttre holkfjäll stora, bladlika	7
6	Blomkorgar över 3,5 cm bredd; saknar bladlika holkfjäll	8
7(6)	Saknar pappus; yttre holkfjäll liklånga med inre	13. Guizotia
7	Som pappus 2-4 hullingförsedda uddar; yttre holkfjäll längre än inre	14. Bidens
8(6)	Stjälkblad talrika, med skaft, fjädernervig	16. Helianthus
8	Stjälkblad 1 el 2 par, utan skaft, enkelnerviga	32. Arnica
9(1)	Blomkorg även med tunglika blmr	10
9	Alla blmr rörblmr el diskblmr rörblmr och kantblmr trådlika el trattlika	37
10(9)	I blomskotten endast fjälllika blad (bland dessa kan finnas små gröna blad)	11
10	I blomskotten gröna blad	12
11(10)	Stjälk med 1 blomkorg	30. Tussilago
11	Stjälk med flera blomkorgar	31. Petasites
12(10)	Stängelväxt, basbladrosett	3. Bellis
12	Stjälk med blad	13
13(12)	Tungblmr helt vita	14
13	Tungblmr annan färg	24
14(13)	Bladskiva flikig el sammansatt	15
14	Bladskiva hel, på sin höjd stortandad	21
15(14)	Blomfäste fjällig	16
15	Blomfäste utan fjäll	18
16(15)	Blomkorg under 1 cm bredd; korgst kvastlik	22. Achillea
16	Blomkorg över 1 cm bredd, ensam	17
17(16)	Bladskiva 2 ggr parflikig; rörblmrs fäste ej rundat	21. Anthemis
17	Bladskiva kamflikig, övre blad en gång; rörblmrs fäste rundat	23. Chamaemelum

Ej detta eller fortsättningen
på Asteraceae-nyckeln!

Om familjen korgblommiga resp. hästhov

Här: Korgblommiga utom maskrosor och fibblor och liknande

98. Asteraceae

1-, 2- el fleråriga, till största delen ej mjölksaftiga örter. Blad utan stipler, vanl strödda, ibland motsatta. Blomst tät, blomlik, fjällika högblad (holkfjäll) bildar svepet (holken) runt korgen (holkkorg); under holken kan då och då finnas även ytterfjäll (ytterholkfjäll). Korgar ensamma el i kvast-, klase-, ax- el klotlik korgst. Blomaxel (korgbotten) platt, topp- el halvklotformig, ibland hårig el gropig. Vid blmr bas finns ibland ett fjäll- el syllikt stödblåd (blomfästefjäll, "fästefjäll"). Blmr små, tvåkönade, enkönade el könlösa. Foder saknas el pappus är ombildat till kronlik hinnring, fjäll, borst el fjädergren el enkelt fröfjun. I korgen är antingen alla blmr rörlika el kantblmr tunglika, trattlika el trådlika och inre blmr (diskblmr) rörlika. Ståndare 5, knappar vanl sammanväxta, omger stiftet som rör. Pistillen 2-bladig, 1 stift; märket 2-flikigt; under fruktämnet blombotten, fröanlag 1. Frukt (disk)smånöt, ofta med pappus i spetsen.

- 30. Tussilago
-
- 1. T. farfara - hästhov
- Flerårig. Rotstock lång, grenad, fjällig. Blomskott visar sig innan de gröna bladen utvecklas, 1 korg, fjäll rödbruna, hårig, i början 5-15 cm och rak, förlängs vid fruktväxlingen och toppen blir hängande. Holkfjäll smala, hinnkantade, i en rad. Korgbotten utan fjäll. Blmr klargula, smal-tungade kantblmr i många rader, honblmr; i mitten några rörlika hanblmr. Blad i bladrosett; skiva till slut 10-20 cm, brett hjärtlik el äggformig, kluven och oregelbundet tandkantad, översidan till slut nästan kal, under varaktigt tätt ljushårig. Smånöt cylindrisk, 5 åsar; pappus hårpensel. IV-VII. På lundar, sumpskogar, vid källor, stränder, dikeskanter, ängar, odlingar, tun, trädgårdar, väg- och banvallar, omarker. Alltmer allmän.

Enligt senaste "Kroken":
Vi bör från början se att det rör
sig om en korgblommig växt!

Och så familjen Asteraceae, korgblommiga

115 Fam. Asteráceae, Compósitae,

korgblommiga växter

Örter, ibl. m. mjölksaft; blad strödda (om ej annat uppges nedan); blr rör- o./el. tunglika, 5-taliga i korg m. holkfjäll (se s. 20, 25); hylle översittande; ståndare 5, knapparna sammanvuxna till rör kring stiftet; märke tvåflikigt; tunnväggig nöt.

Korgens alla blr tratt- el. rörlika.....	Översikt 1, s. 472
Korgens diskblr tratt- el. rörlika, strålblr tunglika.....	Översikt 2, s. 474
Korgens alla blr tunglika.....	Översikt 3, s. 475

Översikt 2. Korgens diskblr tratt- el. rörlika, strålblr tunglika, tretandade

1 Stjälk bladlös eller med fjällika blad	
2 Stjälk utan fjäll.....	Bellis 48
2 Stjälk fjällig	
3 Korgar ensamma.....	Tussilago 30
3 Korgar talrika.....	Petasites 31
1 Stjälk med gröna örtblad	
4 Stjälk med motsatta blad	
5 Holk med svepe av utstående blad (115:21).....	Bidens 15
5 Holk utan svepe	
6 Korgar små (ej 1 cm breda) (115:22).....	Galinsoga 16
6 Korgar stora, breda (flera cm) (115:44).....	Arnica 29
4 Stjälk med strödda blad	
7 Fruktämne med pensel	
8 Strålblr blå, violetta el. vita	
9 Strålblr av vanlig bredd	
10 Blad köttiga, smalt lansettlika.....	Tripolium 45
10 Blad tunna, brett lansettlika.....	Aster 43
9 Strålblr nästan trådsmla, mkt talrika	
11 Korgar minst 8 mm breda.....	Erigeron 46
11 Korgar ca 5 mm breda.....	Conyza 47
8 Strålblr gula	
12 Holkfjäll jämnhöga; ibland dessutom låg ytterholk (115:35)	
13 Korgar 3–5 cm i diam. m täta strålblommor.....	Doronicum 28
13 Korgar 0,5–3 cm i diam.	
14 Korgar med ytterholkfjäll.....	Senecio 26
14 Korgar utan ytterholkfjäll.....	Tephrosieris 27
12 Holkfjäll tegellagda	
15 Talrika små korgar i klase.....	Solidago 42
15 Få stora korgar	
16 Strålblr 1–3 cm.....	Inula 40
16 Strålblr 2–5 mm.....	Pulicaria 39

30 Tussilágo

Tidig vårört med fjällig stjälk, bärande en ensam korg; stora, brett hjärtlika, efter blomningen utväxande rosettblad.

1 **T. färfara**, HÄSTHÖV; kronor gula. – Ler- o. grusmark, stränder, fuktig skog. – Sk-Jmt a, Vb-TL ma.V. (115:45)

Ej det inramade!

Familjen korgblommiga enligt Äldre "Kroken"

1. Fam. Compositæ, Korgblommiga. Kl. 19

I	<i>Blomkorgens alla blr tratt- el. rörformiga</i>	
a	Holkfjäll tornbärande	
1	Blomkorgens blr inom en gemensam holk	
1.1	Holkfjällens spets krökt [2: 1]	<i>Arctium</i> n:r 1
1.2	Holkfjällens spets rak (= <i>tistlar</i>)	
1.2.1	Holkfjäll tornbärande endast i spetsen	
1.2.1.1	Fruktämne med fjäderpensel [2: 3]	<i>Cirsium</i> 5
1.2.1.2	Fruktämne med hårpensel	
1.2.1.2.1	Stjälk med fingerbredda bladlistor ..	<i>Onopordum</i> 3
1.2.1.2.2	Stjälk med smala bladlistor ..	<i>Carduus</i> 4
1.2.2	Holkfjäll tornbärande även i kanterna ..	<i>Carlina</i> 2
2	Varje blomma med sin särskilda holk (ingen gemensam holk)	<i>Echinops</i> 9
b	Holkfjäll icke tornbärande	
1	Stjälk med motsatta blad	
1.1	Kronor gulbruna; fruktämne med 2—4 borst [4: 4, 5]	<i>Bidens</i> 16
1.2	Kronor ljusröda; fruktämne med pensel ..	<i>Eupatorium</i> 30
1.3	Kronor blå el. vita; ingen pensel ..	<i>Ageratum</i> 31
2	Stjälk med strödda blad	
2.1	Blomkorgens yttre blr mycket större än de inre samt könlösa ..	<i>Centauria</i> 8
2.2	Blomkorgens alla blr likstora	
2.2.1	Holkfjäll med svart, finflikad topp ..	<i>Centauria nigra</i> 8
2.2.2	Holkfjäll utan sådan toppdel	
2.2.2.1	Fruktämne med pensel	
2.2.2.1.1	Blad helbräddade	
2.2.2.1.1.1	Holkgröna	
	Holkfjäll smala, kala [10:4] ..	<i>Aster linosyris</i> 39
	Nedre holkfjäll breda, svartkantade ..	<i>Saussurea</i> 7
2.2.2.1.1.2	Holk näst. helt vitulliga, smala ..	<i>Filago</i> 35
2.2.2.1.1.3	Holkfjäll (åtm. övre hälften) hinnaktiga	
2.2.2.1.1.3.1	Holkfjäll utan udd, oftast trubbiga [9]	

Inget på den här sidan!

	Fam. 1. Compositæ	27
	Blomkorgar i kvast, ej gula	<i>Antennaria</i> 32
	Blomkorgar i kvast, glänsande gula	<i>Helichrysum</i> 34
	Blomkorgar i ax el. huvud, vanl. bruna	<i>Gnaphalium</i> 33
2.2.2.1.1.3.2	Holkfjäll uddspetsiga [10: 3]	<i>Filago germanica</i> 35
2.2.2.1.2	Blad flikiga el. tandade	
2.2.2.1.2.1	Kronor gula	<i>Senecio</i> 25
2.2.2.1.2.2	Kronor gula el. violetta (säll. vita)	
	Stjälk och blad kala	<i>Serratula</i> 6
	Stjälk och blad under ludna	<i>Saussurea</i> 7
2.2.2.2.	Fruktämne utan pensel	
2.2.2.2.1	Blomkorgar i kvast	<i>Tanacetum</i> 23
2.2.2.2.2	Blomkorgar i greniga klasor	<i>Artemisia</i> 24
2.2.2.2.3	Blomkorgar ensamma, näst. kägellika [5: 4]	<i>Maticaria discoides</i> 21
3	Stjälk bladlös, fjällig (de nedersta fjällen utvecklar stundom en liten bladskiva)	<i>Petasites</i> 29
II	<i>Blomkorgens inre blr tratt- el. rörformiga; strålblr tunglika¹</i>	
a	Stjälk med motsatta blad	
1	Blad hela	
1.1	Holk med svepe av utstående blad [jfr 4: 6]	<i>Bidens cernua</i> 16
1.2	Holk utan svepe	
1.2.1	Blomkorgar små (ej 1 cm breda) [5: 1] ..	<i>Galinsoga</i> 17
1.2.2	Blomkorgar stora, breda (flera cm)	
1.2.2.1	Holkfjäll korta, breda, svartkantade ..	<i>Zinnia</i> 12
1.2.2.2	Holkfjäll utdragna, gröna	<i>Arnica</i> 27
2	Blad parbladigt delade	
2.1	Holkfjäll näst. helt sammanväxta	<i>Tagetes</i> 18
2.2	Holkfjäll tydligt skilda	
2.2.1	Bladflikar trådsmla	<i>Cosmos</i> 15
2.2.2	Bladflikar m. el. m. breda	<i>Dahlia</i> 14
b	Stjälk med strödda blad	
1	Fruktämne med pensel	
1.1	Strålblr gula	
1.1.1	Holkfjäll jämnhöga med ytterholk [7] ..	<i>Senecio</i> 25
1.1.2	Holkfjäll jämnhöga utan ytterholk	
1.1.2.1	Holkfjäll nedtill vitt ullhåriga	<i>Senecio</i> 25
1.1.2.2	Holkfjäll kort glandelhåriga	<i>Doronicum</i> 26
1.1.3	Holkfjäll tegellagda [11: 6 t.v.]	
1.1.3.1	Blomkorgar i klasor	<i>Solidago</i> 38
1.1.3.2	Blomkorgar ensamma el. i kvast	<i>Inula</i> 36
1.2	Strålblr icke gula	
1.2.1	Strålblr näst. trådsmla, mycket talrika	<i>Erigeron</i> 41
1.2.2	Strålblr av vanlig bredd	
1.2.2.1	Holkfjäll stora, gröna, bladlika	<i>Callistephus</i> 40
1.2.2.2	Holkfjäll smala, foderlika [10: 4]	<i>Aster</i> 39

¹ Hos *Dahlia* (med fyllda korgar) näst. strut- el. rörlika.

Inget mer på den här sidan!

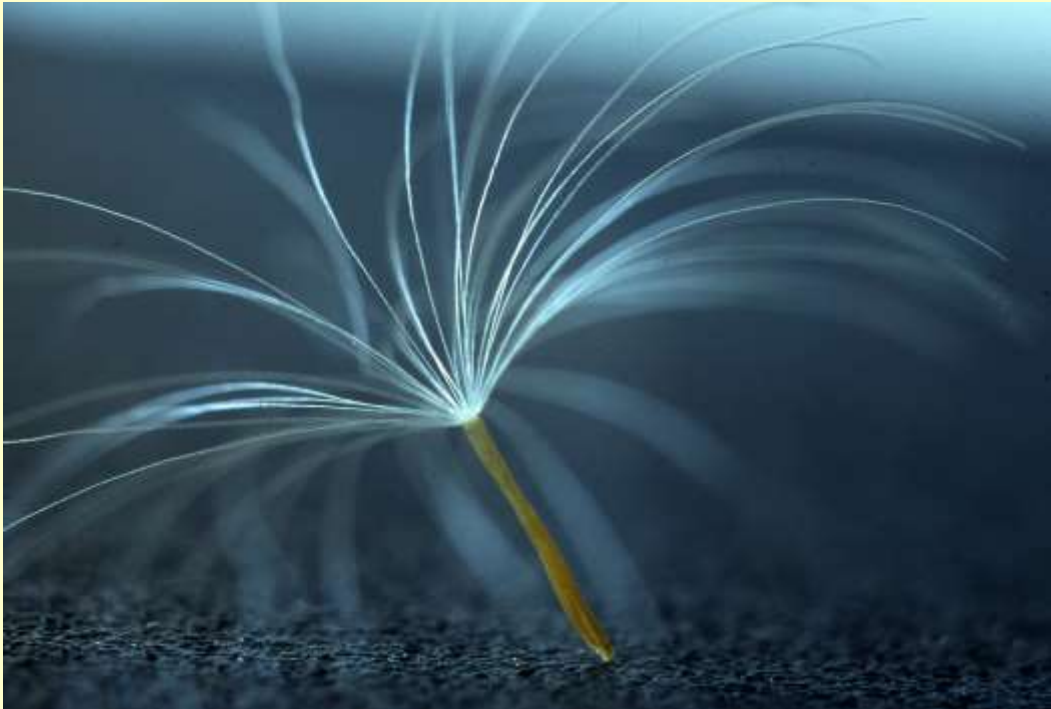
2	Fruktämne utan pensel		
2.1	Diskblr med vit el. rödlätt krona	<i>Achilléa</i>	19
2.2	Diskblr med gul el. brun krona		
2.2.1	Blad smalflikiga		
2.2.1.1	Med hinnaktiga fjäll mellan diskblrna [5: 5,6]; håriga örter	<i>Anthemis</i>	20
2.2.1.2	Utan fjäll mellan blrna		
2.2.1.2.1	Bladflikar trådsmla; kala örter	<i>Matricária</i>	21
2.2.1.2.2	Bladflikar ej trådsmla	<i>Chrysánthemum</i>	22
2.2.2	Blad hela el. bredflikiga		
2.2.2.1	Strålblr med pistill		
2.2.2.1.1	Holkfjäll hinnkantade	<i>Chrysánthemum</i>	22
2.2.2.1.2	Holkfjäll helt gröna		
	Blad breda, de nedre hjärtlika	<i>Telékia</i>	37
	Blad ej hjärtlika	<i>Caléndula</i>	13
2.2.2.2	Strålblr könlösa		
2.2.2.2.1	Strålblr i flera kransar	<i>Heliánthus</i>	10
2.2.2.2.2	Strålblr i en krans	<i>Rudbéckia</i>	11
c	Stjälk bladlös		
1	Stjälk fjällig		
1.1	Blomkorgar ensamma	<i>Tussilágo</i>	28
1.2	Blomkorgar talrika	<i>Petasites</i>	29
2	Stjälk utan fjäll	<i>Bellis</i>	42
III	Blomkorgens alla blr tunglika		
	Bilz-kronade (= underfam. <i>Liguliflorae</i>)		
	Flerbladig stjälk		
1.1	Fruktämne med fjäderpensel [12: 1]		
1.1.1	Holkfjäll tegellagda [13: 4]	<i>Scorzonéra</i>	44
1.1.2	Holkfjäll jämnhöga		
1.1.2.1	Med ytterholk [15: 2]; strävårig	<i>Picris</i>	50
1.1.2.2	Utan ytterholk [12: 2]; kal	<i>Tragopógon</i>	43
1.2	Fruktämne med hårpensel [16: 3]		
1.2.1	Blomkorgar mångblommiga		
1.2.1.1	Kronor gula (säll. röda)		
1.2.1.1.1	Holkfjäll tegellagda		
	Bladkanter småtaggiga	<i>Sonchus</i>	51
	Bladkanter tagglösa	<i>Hierácium</i>	48
1.2.1.1.2	Holkfjäll jämnhöga med ytterholk	<i>Crepis</i> [16]	49
1.2.1.2	Kronor violetta el. blå (säll. vita)	} <i>Lactúca</i> [13]	52
1.2.2	Blomkorgar fåblommiga, mycket smala		
1.3	Fruktämne utan pensel [12: 4]		
1.3.1	Kronor gula	<i>Lápsana</i>	53
1.3.2	Kronor blå (säll. vita)	<i>Cichórium</i>	55
2	Bladlös, säll. 1-bladig stjälk		
2.1	Fruktämne med fjäderpensel [13]		
2.1.1	Smala, näst. kronlika fjäll mellan blrna	<i>Hypochéris</i>	47
2.1.2	Utan fjäll mellan blrna	<i>Leóntodon</i>	46
2.2	Fruktämne med hårpensel		
2.2.1	Holkfjäll tegellagda	<i>Hierácium</i>	48
2.2.2	Holkfjäll jämnhöga med ytterholk [16: 2]		

28. Tussilágo

Tidig vårört med fjällig stjälk, bärande en ensam blomkorg. —
Itora, brett hjärtlika, efter blomningen utväxande jordblad.

1. **T. fárfara**, HÄSTHOV: kronor gula. — Ler- o. grusmark a.

I fjällen blommor och
blad samtidigt!

I södra Sverige
kommer bladen
efter blomningen!

Familjen korgblommiga enligt Lindman

Familj Compósita, Korgväxter. Sid. 25.

- a. Alla blr i korgen med tratt-, lur- eller rörformig krona.
- b. Stiftet med en knutformig förtjockning nedom märkesflikarna (underfamilj *Cynaroidea*, Tistelväxter); 305, 1, 5.
- c. Holkfjäll (oftast även bl.) med tornar.
- d. Korg mångblommig, 305, 1, 4.
- e. Holkfjäll med enkel toru i spetsen.
- f. Holkfjällstornar rakuddiga, stiekande.
- g. Fruktpensel av enkla hår (hårpensel), 305, 2.

Ej här – måste gå till aa!

Fig. 306. Könlösa kant-blr av Centaurea: 1 cyanus, 2 scabiosa, 3 jacea.

- h. Blomfäste med borst mell. blrna; 325, . . . 36. *Carduus*
- hh. Blomfäste utan borst . 39. *Onopordon*
- gg. Pensel av dun (dunpensel), 305, 3, 37. *Cirsium*
- ff. Holkfj:stornar krokudd. (häftorgan), 305, 1, 34. *Arctium*
- ee. Holkfj. även i kanten torniga.
- f. Inre holkfj. halmgula, hinnakt., tornlösa; låg, gulblmg tistel; 305, 4, 33. *Carlina*
- ff. Holkfj. gröna, bladlika, alla torniga; hög o. bredblad. tistel 38. *Silybum*
- dd. Korgar små, smala, enblommiga, tätt saml. i klotrunt huvud; varje småkorg med mångtorniga holkfj. 32. *Echinops*
- cc. Holkfjäll ej torniga.
- d. Alla korgens blr lika.
- e. Holkfjäll med fransat bihang 327, 41. *Centaurea*-arter
- ce. Holkfjäll utan bihang.
- f. Frukt med hårpensel; spenslig lundört med parflik. blad; 305, 5, 40. *Serratula*
- ff. Fruktpensel dels av sträva hår ytterst, dels mjuka dun innerst; lågväxt, luddig fjällväxt 35. *Saussurea*
- dd. Korgens ytterblr med större kr. än mittblrnas, men utan stknpr, stift och märke (könlösa); holkfjäll med bihang i spetsen; 306, 327, . . . 41. *Centaurea*
- bb. Stiftet ej knutform. förtjockat nedom märkena.
- c. Fruktämne med hårpensel.
- d. Korgar av två slag, ♂ o. ♀.
- e. De olika stagen korgar m. e. m. fullständigt på skilda plantor (tvåbyggare); blr vita ell. skära.
- f. Holkfjäll helt ell. delvis hinnakt.; småväxta med tung-

Fig. 307. 1 *Filago montana*, 2 *Gnaphalium silvaticum*, 3 *Cotula*, 4 *Senecio vulgaris*, 5 *Eupatorium*.

- lika rosettbl. under blomningstiden; 45, 4,
 - ff. Holkfj. örtart.; hanbl. med klubbform. märke; störväxta, med njur- ell. hjärtlika bl. efter blomn.; 45, 3,
 - ee. Korgar av 2 slag på samma planta (sambyggare); bl. gröna.
 - f. Hankorgar mångblmga med holk av fria fjäll, hanblmns krona trattlik, stknpr utskjut., fria; honkorg 2-blmg med ytterholk av tunna fjäll och innerholk av två hårdnande, hopväxta, i spetsen näbblika, vid basen haktorniga bl., varur de 2 trådlika märkena utskjuta; stora, grova örter; 41, 1, 2,
 - ff. Hankorgar mångblmga med platt, sambladig holk; hanblmns krona trattform.; stknpr uddspets., knappt utskjut.; honkorg 1-blmg med flasklik holk, som på mitten bär några piggar; märken långa, trådlika; 41, 3, 4,
 - dd. Alla korgar av samma slag.
 - e. Korgens yttersta bl. honbl. med smalt rörformig (trådsml) krona, 307, 1; mittbl. tvåkönade
8. **Antennaria**
28. **Petasites**-arter
15. **Xanthium**
14. **Ambrósia**

- med vidare krona; låga, grå-luddiga örter.
 - f. Holkfjäll tegellagda i flera rader, 307, 2, 317, 5, 6,
 - ff. Holkfj. i enkel rad, omgivna av en 5-bladig ytterholk; 307, 1, 317, 1, 2,
 - cc. Alla korgens bl. tvåkönade.
 - f. Holkfjäll lysande gula ell. gulröda; vitluddig sandväxt med små runda korgar
 - ff. Holkfjäll gröna.
 - g. Holkfjäll i enkel krets, jämnhöga, med ytterholk av några kortare, svartspetsade fjäll; saftig ört med parflik. bl., konisk holk; 307, 4,
 - gg. Holkfj. tegellagda.
 - h. Torr, seg ört med hela, smala bl., gula kr.; 315,
 - hh. Högväxt ört med breda, handflik. ell. 3-fingr., mots. bl., rödletta kronor, 307, 5,
 - cc. Frukt utan pensel; kr. gula (ell. brunaktiga).
 - d. Korgens yttersta bl. honbl.
 - e. Dessa honbl. med smalt rörformig krona; mittbl. tvåkön. med tratt- ell. lurformig krona, 308, 1; stjälkblad strödda.
9. **Gnaphalium**
7. **Filago**
10. **Helichrysum**
30. **Senecio vulgaris**
4. **Aster linosyris**
1. **Eupatorium**

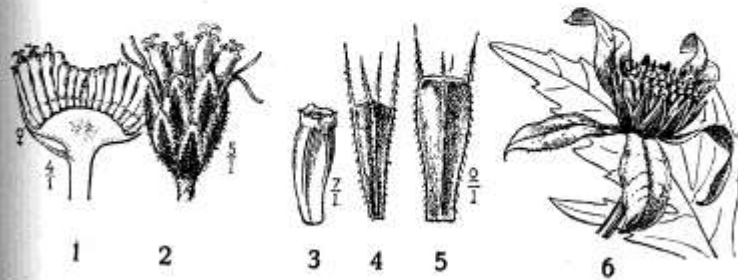

Fig. 308. 1 *Tanacetum* (korg i längdsn.), 2 *Artemisia vulgaris*, 3 *Tanacet.* (frukt), 4 *Bidens cernuus* (d:o), 5 *Bidens tripartitus* (d:o), 6 samma art (korg).

Inte på det här uppslaget heller!

- f. Frukt ribbad, i toppen krönt av en hinnaktig ring eller krage; högväxt med platta korgar i kvast; **308**, 1, 3, . . .
- ff. Frukt slät och utan hinnaktig ring; talrika, ej platta korgar i klasar; **308**, 2, . . .
- ee. Honblrna i korgens kant utan krona; fruktämnet hinnkantat o. skaftat; låg, kal ört med platta korgar; **307**, 3,
- dd. Alla korgens blr tvåkönade.
 - e. Frukt med 2—4 hullingbärande piggar i toppen; fuktörter med mots. blad o. brun- ell. mörkgul krona; **308**, 4—6,
 - ee. Fr. utan piggar; blad strödda, starkt kryddlukande.
 - f. Alla blomkronor lika; bl. fin-delade; **319**, 4,
 - ff. Korgens yttersta kronor tråd-smala; bl. hela

- 24. **Tanacétum**
- 26. **Artemisia**
- 25. **Cótula**
- 17. **Bidens**
- 21. **Matricária**
suaveolens¹
- 23. **Balsamita**

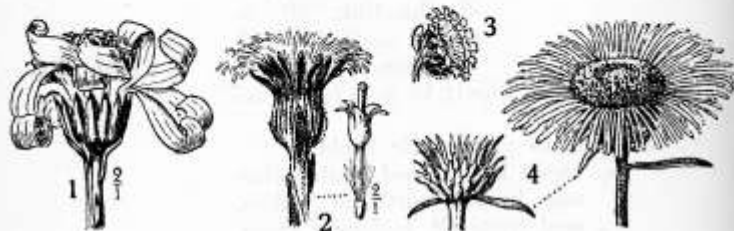

Fig. 309. 1 *Scenecio jacobaea*, 2 *Tussilago* (korg och mittblma), 3 *Pulicaria*, 4 *Inula salicina* (korgen och dess holk).

- aa. Korgens mittblr tvåkönade med trätt-, lur- eller rörformig krona, kantblrna honblr med tungformigt, 3-tandat bräm (aaa, se sid. 525).
 - b. Frukt med pensel.
 - c. Holkfjäll jämnhöga; kronor gula.
 - d. Holkfjäll i enkel krets med ell. utan ytterholk; korgar oftast flera i kvast; **309**, 1, **310**, 3,
30. **Senécio**

¹ Hit höra även teratologiska former utan kantblr av *Chrysanthemum leucanthemum* och *Anthemis*-arterna m. fl.

- dd. Holkfjäll i 2(—3) kretsar; korgar ensamma eller få.
 - e. Frukter månggestaltiga, horn- o. båtform. med tornig rygg
 - ee. Fr. av samma form, trinda.
 - f. Utan ytterholk; mittblrnas märke 2-flikigt
 - ff. Med ytterholk; mittblrnas märke helt; vårblommande ört med fjällig stjälk före örtbls utveckling; **309**, 2,
27. **Tussilago**
28. **Petasites**
12. **Pulicária**
11. **Inula**
2. **Solidágo**
4. **Aster**

Fig. 310. 1 *Trimorpha borealis* (de 3 olika blrna i korgen), 2 *T. aeris*, 3 *Senecio vernalis*.

Ej detta eller forts. på korgblommigas nyckel

27. **Tussilago L.**

T. färfara L. Hästhov. Stj. vid blomm. (våren) 5—15 cm h., med fjällika, lansettl., rödakt. bl.; korg ensam, efter blomm. lutande; bl. (sommaren) rundat hjärtl., grunt flik., under gråludd.; hårpensel vit, mjuk; mittbl. ofruktsamma. 4 4, 5. Fukt. skogskanter, leriga åkerkanter, diken, Sk.—Lpl., Öl., Gtl., i de flesta trakter alm.

Börjar ha
blommat
över!

Holkfjällen jämnhöga;
antydning till ytterholk!